

Олена БОГДАНЮК

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України,

Юлія КОБЗАР

студентка економічного факультету

Національний університет біоресурсів і природокористування України

КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ПОТРЕБ ОБЛІКУ Й АНАЛІЗУ

Грошові кошти, як економічна категорія, є одним з найбільш важливих розділів економічної науки. Вони є набагато більшим, ніж простий інструмент, що сприяє розвитку економіки. Добре діюча грошова система сприяє як повному використанню потужностей, так і повній зайнятості. Розширення форм і видів здійснення розрахунків, властивостей та функцій грошових коштів, викликали необхідність детального дослідження високоліквідних активів з метою формування інформаційної бази для потреб обліку й аналізу підприємства.

Метою даної роботи є виділення суттєвих класифікаційних ознак грошових коштів, що має забезпечити вирішення питань, пов'язаних з організацією їх обліку та аналізу.

Питанням класифікації грошових коштів, для потреб обліку, присвячено праці вітчизняних науковців, зокрема: Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, Л. В. Нападовської, В. М. Пархоменка, М. С. Пушкаря, В. В. Сопка, Р. Л. Хом'яка та інших вчених.

Класифікація грошових коштів є вихідним елементом для організації їх обліку [2], оскільки дає змогу їх структурувати відповідно до інформаційних потреб користувачів бухгалтерської інформації. Проте більшість науковців звертають увагу лише на класифікацію грошових потоків, а не грошових коштів. В той же час, грошові потоки є похідними від грошових коштів, характеризують рух останніх в процесі здійснення господарської діяльності підприємства [1]. Існують наступні загальні ознаки класифікації грошових коштів:

За видом валюти: грошові кошти у національній валюті та грошові кошти в іноземних валютах. Класифікація грошових коштів за видами валют має надзвичайно важливе значення для управління залишком грошових коштів, оскільки дозволяє керівництву підприємства оперативно реагувати на зміну курсів іноземних валют відносно національної валюти.

За місцем зберігання: грошові кошти в касі; грошові кошти на рахунках в банках; електронні гроші (залишки на депозитних платіжних картках та кошти на рахунках платіжних систем в Інтернеті). Дана класифікаційна ознака має дуже важливе значення для проведення інвентаризації грошових коштів.

За формою існування: готівкові та безготівкові грошові кошти. До готівкових грошових коштів відносити грошові кошти в касі, до безготівкових – грошові кошти на рахунках в банках та електронні гроші [2].

Залежно від ступеня ділової активності грошові кошти підприємства також можуть бути розділені на:

активні гроші - грошові кошти, які беруть участь в обороті, використовуються як засіб платежу;

пасивні гроші - не використовуються в господарському обороті, а резервуються для покриття певних потреб підприємства.

Грошові розрахунки можна класифікувати на:

внутрішні – пов'язані з виплатою заробітної плати та підзвітних сум працівникам, дивідендів акціонерам та ін.;

зовнішні – обумовлені фінансовими взаємовідносинами у процесі реалізації продукції (робіт, послуг), закупівлі сировини та матеріалів, сплати податків та платежів до позабюджетних фондів, отримання та повернення кредиту.

Поділ грошових коштів, залежно від джерел надходження, на власні, запозичені та залучені, не несе в собі ніякої інформації для потреб обліку, тому що в результаті господарської діяльності підприємства грошові кошти постійно перебувають у процесі кругообігу, їх питома вага у підсумку балансу більшості підприємств є незначною і їх залишок в короткостроковому періоді може сильно змінюватися. Але даний поділ є важливим для аналізу грошових коштів.

Окрім вищезазначених класифікацій грошових коштів підприємства існують й інші класифікації, які не мають ніякої користі для потреб обліку та аналізу, зокрема - за призначенням: необоротні, оборотні. Оскільки грошові кошти за своєю суттю є оборотними активами, тобто будуть використані у господарській діяльності протягом 12 місяців з дати балансу або протягом операційного циклу, якщо він довший за 12 місяців. Із грошових коштів починається операційний цикл, ними ж він і закінчується. [3].

Отже, класифікація грошових коштів є вихідним елементом для організації їх обліку, оскільки дає змогу їх структурувати відповідно до інформаційних потреб користувачів бухгалтерської інформації. Класифікація грошових коштів за наведеними має важливе значення для аналізу фінансового стану підприємства, здійснення інвентаризації та максимально раціонального відображення грошових коштів на рахунках бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

1. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. Київ. КНЕУ. 2011. 578 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зі змінами і доповненнями від 31.05.2019р: URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
3. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. Київ. Видавництво «Наш формат». 2015. 323 с.